

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč:

„Edinost“
 Z vsake enkrat na dan, razen nedelj in
 praznikov, ob 6. uri zvečer.
 Naročilna značka:
 za celo leto . . . . . 24 kron
 za pol leta . . . . . 12 „
 za četrt leta . . . . . 6 „
 za en mesec . . . . . 2 kroni
 Naročnino je plačevati naprej. Na na-
 ročbe brez priloge naročnino se uprva
 se odra.
 Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
 samezne številke po 6 stotink (3 nč.);
 zven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Oglasi
 se računajo po vrstah v petitu. Za več-
 kratno naročilo s primernim popustom
 Posiana, osmrtnice in javne zahvale do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodb.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
 Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo.
 Rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, reklamacije in oglase spre-
 jema upravništvo. Naročnino in oglase
 je plačevati loco Trst.
 Uredništvo in tiskarna se nahajata v
 ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
 sprejemanje inšerovatov v ulici Molin
 piccolo št. 3, 11. nadst.

Uredništvo in odgovorni urednik Fran Godnik Lastnik konsorcij lista „Edinost“ Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Za popis ljudstva v Istri.

Iz raznih strani Istre dobivamo pritožbe proti popisu ljudstva, ki se tega meseca opravlja.

Vse pritožbe so proti temu, da se v rubriki občevalni jezik ne zapisuje tisti jezik, kateri se v naših rodovinah v resnici govori, namreč slovenski ali hrvatski.

V raznih naših listih se je že pisalo o tem in poučevalo ljudi, kaj in kako imajo postopati.

Vsi naši ljudje ne čitajo listov, premnogi že zato ne, ker ne znajo čitati. Drugi ne marajo za to, češ, naj pišejo, kar hočejo, mi ostanemo, kar smo. Tretji se bojé zamere od strani laške gospóde, četrti škode itd.

Da se tudi v takih slučajih prepreči krivičen in lažnjiv popis, dajemo našim zavednim ljudem sledeči nasvet:

V vsakem našem kraju, mestu ali vasi naj se najdeta vsaj dva moža, ki naj napišeta na polo papirja, ako znata ali vsaj sumita, da se popis krivično in lažnjivo vrši, po priliki te-le besede:

»C. kr. okrajno glavarstvo!
 Mi podpisani svedočimo, da se v našem kraju . . . . govori slovenski (ali hrvatski, kjer hrvatski) v vseh hišah; ali:

v vseh hišah, razven sledečih; (Tu- kaj naj se navedejo imena hišnih gospodarjev, kjer se morda laški govori.) ali:

v veliki večini hiš.«

Gori, kjer so pike, naj se napiše ime kraja.

Tudi na dnu naj se napiše ime kraja, kakor tudi dan, mesec in leto.

To naj vsaj dvojica naših zavednih mož podpisé s svojimi imeni in odnese ali pa priporočeno pošlje na ces. kr. okrajno glavarstvo ali kapitanat.

Prepis tega naj pošljeta našemu uredništvu na znanje in ravnanje.

Belača taktika hrvatskih in slovenskih poslancev.

I.
 Koncem tega ali začetkom prihodnjega meseca se snide novi državni zbor. V takem hipu je naravno, da se stranke bavijo z vprašanjem bodoče taktike svojih lastnih zastopnikov. Naravno je torej, da se tudi naša slovenska javnost bavi s takim vprašanjem.

Ali to pot si ne nalaga lahkega posla oni, ki hoče res kaj povedati, ki bi hotel podati res dobrih nasvetov, takih namreč, o katerih bi mogel zadržati, da bodo izvedljivi. To je: nasvetov, o katerih je sam uverjen, da bodo koristni za narod naš in primerni konstelaciji in medsebojnemu razmerju med posamičnimi skupinami, do katerega pridemo v parlamentu dunajskem.

Saj nikdo niti danes, po dovršenih volitvah, niti ne slutí, kakovo bo to razmerje. Danes smo — v pravem pomenu besede — v temi. Kdor se je nadejal, da nove volitve sčistijo položaj, da prinesejo vsaj nekoliko jasnosti v parlamentarno situacijo, ta se je prebrtikó varal. Volitve so le zatemnile situacijo. Prazna je bila nada, da volitve prinesejo konsolidacijo našega parlamentarizma. Danes smo na slabšem, nego smo bili pred volitvami. Po vspehu volitev moramo soditi, da bodo — ako se ne dogodi kakov pravi čudež — parlamentarne skupine še bolj raztrgane, nego so bile v razgnanem parlamentu. Če že prejšnjih parlamentarnih razmer ne moremo primerjati razmeram v drugih parlamentih, če že prejšnji parlament ni bil razvrščen v velike kompaktne skupine, deleče se po stalnih, stabilnih, nepremičnih političnih načelih, ako se že v prejšnjem parlamentu stranke — pod težo nerešenega narodnega vprašanja — žrtvovale svoje politične nazore, bo pa v novem parlamentu še slabše. Nove volitve so še — zlasti se je zgodilo to na nemški strani — temeljito razkosale prejšnje skupine, katere je vsaj narodna ideja za silo tiščala skupaj. Odslej pa ne bomo imeli (zlasti na nemški strani) nobenih večih skupin več, ki bi odgovarjale najprimitivnejim zahtevam zdravega parlamentarnega življenja, ampak le nešteto skupin. To ne bo več parlament, ampak le skupina cele vrste parlamentarnih fragmentov. Če le količkaj umemo psihologijo strankarskega življenja, ne moremo pričakovati drugače, nego da se bodo te skupine — pa naj so istorodne, kakor hočejo — pobijale med seboj, izvzemši jedino one slučaje

Obupna slika nesrečnega časa je visela z nemilosrdno trdstvjo stalno pred mojimi očmi in vedno — vedno sem gledal vsako malenkost. A poslednji njeni besedi — sigurno izgovorjeni: »na svidenje!« — sta tudi neprestano zveneli v moji glavi.

Iz tega se je izvila še jačja želja, nada, ki se je izražala v besedah, v molitvi: ako je še kaj po zadnjem vzdihljaju, naj se mi javi — naj se mi prikaže — naj me uveri, da je spomin še preko meje snovi, da so misli, čutstva, volja — ljubezen!

Začetkoma se vsa logika punta ob takem mišljenju. Celó moje umno bitstvo se je odvrnilo z največim prezirom od teh naivnih — gotovo na pol neu nih vsklikov, no — srce in še nekaj drugega neznanega v sreču se ni dalo uveriti od pameti, temveč je netilo željo po odgovoru in enako lovilo za zagrnjalom, da bi je za hip odgrnilo in pogledalo v notranje tajnosti.

Osmege dne skoro nisem mogel več gledati z zlatom popisane hrbe Spencejevih, Tainejevih in Häckel-ovih zvezkov, ne da bi se spominjal nekoga nezadovoljstva in neke obupne

in prilike, ko jih bo vodilo sovražstvo do drugorodea.

Zlasti na nemški strani se nam obljublja uprav desoiatne razmere. Poglejmo le na Češko. Tam je zasedaj glavni kot hude ure. Tudi vsi Nemci izvzemši Wolfvoce in Schönererjance — priznavajo, da do miru in in konsolidiranja parlamentarnih razmer ne more priti, dokler ne pride do kakega modus vivendi med Nemci in Čehi. Kako si ti ljudje predstavljajo ta modus vivendi in da-li Čehi sploh morejo vsprejeti njih ponudbe — to je drugo vprašanje, katero hočemo danes pustiti na stran. Ali fakt je ta, da vsi — izvzemši Schönererjevih in Wolfvovih besnežev — govore o neizogibni potrebi nekakega sporazumljenja med Čehi in Nemci. A prosimo, kako naj pridejo na Češkem do kakega sporazumljenja, ko so iz zadnjih volitev samo v nemškem delu Češke izišli kakor triumfatorji baš oni, ki a priori in v načelu odklanjajo vsako pogajanje in zahtevajo le brez-pogojno kapitulacijo?! S kom naj se sploh pogajajo Čehi, ko so oni, ki bi se morda hoteli pogajati, strti v prah, in so gospodarji situacije oni, ki nočejo ničesar čuti o kakem pogajanju. In zmaga Schönererjeva bo brez dvoma delovala tudi na dispozicije nemških zastopnikov drugih pokrajin. Bič Schönererjev bo vseh neusmiljeno gonil v tabor radikalizma in intransigentstva. Grozeče prokletstvo Schönererjevo bo viselo liki svinčen podplat na vseh nemških zastopnikih.

Takov je efekt novih volitev. Zaključek pa je ta, da zastopniki Slovencev in Hrvatov se nimajo ničesar nadejati od strani Nemcev in morajo odklanjati že misel samo na kakov kontakt s skupinami na levici. Z druge strani pa stoji istotako trdno, da taka mala delegacija, kakor bo hrvatsko-slovenska, ne more in ne sme ostati brez parlamentarnih zvez.

Jedino torej, kar more slovenski politik reči z absolutno gotovostjo pred sestankom novega državnega zbora, je to, da slovenski in hrvatski zastopniki orejo le med skupinami na desni iskati parlamentarnih zavez-nikov!

Tej resnici pritrja tudi list »Süden«, rekši, da nič naravnejega ni, nego je to, da iščemo mi zaveznikov pri zastopnikih naroda češkega ter da podpiramo njihove narodne in državnopravne aspiracije. Ali se svojega, rekli bi, oportunističkega stališča, pridodaje klavzulo: da se moremo mi vezati s Čehi le dotlej, dokler ne uberejo (krivih poti in ako ne bodo nadaljevali — obstrukcije.

mržnje proti uverjenju, katero čuvajo one knjige v sebi. In obračaje se od njih, sem se začel s silo gubiti v tmini bajk, starih pripovedek in svetih legend; — spustil sem se v globoke in nedogledne jezove večne tajnosti, kjer je od nekdanj jaden človek iskal tolažbe proti misli, zanj pregorostasni, da ni nič drugega, nego-li začasen val v toku reke.

Te stare bajke so me privede v neko mistično vzruženost. Pred enajsto uro po noči sem sedel sameat — v mrtvaški sobi — pričakujé, da bom kaj slišal, — da kaj opazim, ali vsaj občutim. Poezija, prihajajoča iz teh davnih nad in človeških tolažb, me je obvladala s svojim čarom, s svojim tajnim ugibanjem — in jaz sem skoro gledal in čutil pred svojim duševnim očesom vse one silne slike občega maščevanja, katere je veliki pesnik srednjega veka tako sijajno in čarobno naslikal v svoji resnično božanski »Divina comedia«. A pokojnični besedi »na snidenje« so se mešale v to razmišljanje in jaz sem se — skoro nadejal, da ura, katero sem sam vstavil za časa smrti, morda edaj začne tikta kati.

Mi smo se večkrat uprli takim predčasnim, prenapljenim obvezam in se jim upiramo tudi danes. Mi bi vprašali spoštovani dunajski list: kedaj so se Čehi načelno izrekli za obstrukcijo? Kaj pa potem, če se razmere razvijejo tako, da bodo Čehi prisiljeni poseči po tem skrajnem sredstvu? Je-li pravično, je-li lojalno, ako zahtevamo od prijateljev obveze, na kakoršnjo se Nemci, naši nasprotniki, nočejo vezati za nobeno ceno. Nemci kriče pač proti češki obstrukciji, oni kličejo vse skupine v boj proti Čehom, ki da ubijajo parlamentarizem, a da bi se sami decidirano izjavili proti nemški obstrukciji, da bi sami prisegli, da nikdar več in pod nobenimi okolnostmi ne posežejo več po tem sredstvu — ne, na kaj takega ne mislijo Nemci! Oni zahtevajo pač, naj se Čehi odpovedo obstrukciji, sami pa — o ne, o tem nočejo čuti.

Priznavamo in ne tajimo, da baš mi Slovenci in Hrvatje krvavo potrebujemo delavnega parlamenta, tako krvavo, kakor morda ne nobeno drugo pleme v državi. Saj je parlament ono jedino mesto, kjer moremo vsaj — tožiti, kjer moremo kazati svetu na gorostasne razmere, ki nas ubijajo, na zistem, ki nas proganja. Zlasti mi primorski Slovani moramo želeti najiskreneje, da ne pride do obstrukcije. Ali proti takim obveznim izjavam moramo biti, dokler ne dobimo odgovora na vprašanje: kje bomo iskali mi Slovenci in Hrvatje zaveznikov, ako se obrnemo od Čehov, zaveznikov namreč, ki ne bodo le radi vsprejemali naše pomoči na glasovanjih, ampak takih, ki bodo hoteli podpirati naše narodne zahteve?! To je tisto usodno vprašanje, na katero si moramo odgovoriti, da ne postanemo zrno med mnogimi mlinskimi kameni. Ne vežimo si torej rok, predno je nastala neizogibna potreba in počakajmo se svojimi izjavami proti češki obstrukciji vsaj dotlej, dokler bomo videli, da so Čehi res po nepotrebnem in iz gole ob-jestnosti zapričeli z obstrukcijo!

Popolnoma pa se strinjamo s »Südaom«, ko opominja in svari Čeha, naj ne umejo slovanske solidarnosti tako, kakor da zastopniki vseh slovenskih plemen morajo podpirati njih načrte, ne da bi se oni, Čehi, ozirali na koristi in glasove svojih prijateljev! Ali le ne žugati javno in po listih, pred tem svarimo. Saj si zastopniki obeh plemen lahko z lica v lice in odkrito povedo vse, kar jim je na sreč. Z žuganjem v javnosti pa le slabimo moralno pozicijo onih, pri katerih moramo — kar priznava tudi »Süden« — že po naravi iskati svoje zaveznike.

Da bi se ubranil roganja lastne pameti, spominjal sem se vseh onih pripovedi o slinih zgodbah.

Ali čas je tekel — a okolo mene se ni javilo ničesar, ničesar se ni premaknilo — in duša moja je izgovarjala bolno in obupno Faustov vsklik: »nič — nič!«

Le sence starega pohištva so drhtele v slabem svitu luči. Le neumni ponočni metuljčki so letali okoli luči. In tiho je bilo — tako tiho, da sem čul plazenje velikega palka v gornjem sobinem kotu. Slednjič se mi je zdelo, kakor da to ni več mir uspavanega dneva in gluhe noči, temveč, da je skoro smrtno otrpljenje.

Zastoj sem upiral oči na staro uro, — ona je stala in stala. Zastoj sem lovil sence po usodni postelji, — nič se ni premaknilo s svojega mesta. Koti so bili res črni, ali drugega nič. Stolice so enako ostale v svoji poziciji odbornikov — okoli mize.

In bolno — bolno sem ponavljal brez prestanka: »Torej nič — nič!«

(Pride še.)

PODLISTEK

Notturmo.

Spisal: Ksaver Šandor-Gjalski. — Prevel: Radi.

In mrtvo telo s svojo mirnostjo, s svojo gluhostjo in z lepimi očmi me je uničilo. Lice je bilo še isto, angeljska krasota je počivala na njem — še lepše in bolj nebeško, nego-li za onega mnogega bajnega časa, ko sem jo motril v njenih blaženih sanjah — ah — a vendar za-me — za najino brezkraino ljubezen ni imelo več pomena. »Ah — mrtva je — mrtva, vse je dovršeno!«

II.

Štirje dnevi so minuli. Moja velika žalost ni ponehala ni za časek. Tiščala me je tako, da mi je bilo, kakor da gledam svojo izmučeno dušo, na kateri leži nekaj velikega — strašnega — nekaj težkega, kar se ne more meriti z običajnim merilom, a ker je tako silno, da vedno občutim, kako bom mogel le še par trenutkov vzdržati nadčloveško breme, potem pa — ta v hip bo tudi zadnji, najeteričnejši del bitja zmlet v nič.

Če pa bi res prišlo do tega, da bi Čehi le iz gole objestnosti in brez opravičenja ubrali peto, po katerih bi jim naši poslanci res ne mogli slediti, potem ne bo težko tem poslednjim opravičiti se pred slovensko-hrvatsko javnostjo.

Dotlej pa je našim zastopnikom v sveto dolžnost, da puščajo na strani vse rekrimiacije in bolj ali manje prikrita grožnja na adresu čeških poslancev in iščejo le tiste točke, na katere bi bilo možno nasloniti trdno zavezanost med obema bratskima narodoma.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 21. januarja 1901.

Načrti Körberjeve vlade. »Neue Freie Presse« poroča, da je ministerski svet, sestavljen se dne 10. popoldne in ki je trajal do 8. in pol ure zvečer, bavil s stvarmi, ki so v zvezi s sklicanjem državnega zbora. Ta ministerski svet, da je bil za cele 3 ure daljši, nego vsa dosedanja posvetovanja ministersstva Körberjevega. Že po tem treba sklepati o veliki važnosti tega posvetovanja. Dan sestanka državnega zbora še ni določen, gotovo pa je, da se parlament snide ali zadnje dni tega meseca, ali v prvem tednu meseca februarja. Vlada predloži zopet zakon o delnicah in investicijsko predlogo. Potem bodo na programu: kontingent novincev, volitve v delegacije, volitve v kvotno deputacijo in druge male stvari. Poleg velikega vprašanja, kako parlament napraviti sposobnim za delo, bo važno tudi vprašanje volitve predsednika.

Proti zopetni izvolitvi dra. Fuchsana ni le jeden del leveice, ampak tudi oni krogi na desni, ki odkrito žele, da parlament postane sposoben za delo. Vsekako se bo skušalo, da se to vprašanje reši mirnim potom med velikimi strankami samimi. To vprašanje je glavnim predmetom razgovorov med ministerskim predsednikom in poslanci različnih strank, ker bo njih odločitev v tem vprašanju simptomatična za resnične namene prejšnje desnice. V teh pogovorih se omejuje še druge, državne zbornice tiče se stvari, kakor n. pr. nov ključ za sestavo odsekov. Čim bo zbornica konstituirana, bo se jej baviti z odgovorom na prestolni govor. Skoro gotovo bodo predloženi 3 načrti adrese, oni nemških strank, oni strank bivše desnice brez Čehov, in načrt Čehov.

Istotako je skoro gotovo, da nobeden teh načrtov ne dobi potrebne večine. Zato se utegne — kakor leta 1891 — predložiti le udanostna adresa brez vsake politične ali strankarske tendence.

Stanovi, ki so zastopani v novem parlamentu. V novi zbornici poslancev je 69 odvetnikov in notarjev, 6 zdravnikov in lekarnarjev, 8 tehnikov, 38 uradnikov, 24 duhovnikov, 169 posestnikov, 52 trgovcev in obrtnikov, 28 urednikov in pisateljev in 31 profesorjev in učiteljev.

Kraljica Viktorija. Iz kraljevega grada Osborne na Angleškem prihajajo velesresne vesti. Velesresnost teh vesti potrjuje zlasti dejstvo, da je tudi nemški cesar Viljelm odhitel na Angleško, da obišče svojo — staro mater. Danes so zopet oči vsega sveta obrnena na Angleško, kjer se 83-letna kraljica Viktorija bori — se smrtjo. Vse vesti, prihajajoče iz grada Osborne, potrjujejo, da se stanje kraljice rapidno slabša, a neka brzobjavka iz Londona trdi celo, da angleška vladarica že leži v agoniji in da se je sleherni trenotek bati katastrofe.

Nad 60 let sedi že kraljica Viktorija na angleškem prestolu. 19 let jej je bilo, ko je zasela prestol, in sedaj jih šteje 83! Njeno zdravje se je zdelo neporušno in duh jej je bil svež in čvrst tudi v visoki starosti do — zadnjih časov. Te dni pa, pravijo, je postala duševno grozno potrta in razburjena, tako, da ni mogla spati. Z upadanjem duha jej propadajo tudi telesne odporne sile.

Se človeškega stališča moremo le s sočutjem misliti na visoko bolnico. Ali tudi kraljici, vladarici Viktoriji nimamo ničesa očitati. Vsikdar je bila zavzeta za čast, veličino in blaginjo Anglije. V največjo čast pa jej je, da je vsikdar strogo spoštovala ustavo svoje dežele, da se je vedla vsikdar strogo konstitucionalno, da je vsikdar spoštovala sklepe parlamenta, pa naj so jej bili isti tudi neprijetni in če tudi ni ljubila mož, ki so bili istodobno na vladi. Tudi njej gre pisati v zaslugo, da je Anglija ša danes strogo konstitucionalna država, kjer krona brezpo- gojno spoštuje voljo naroda, izraženo na volitvah. Iz tega pa sledi tudi, da v Angliji

odgovarja istodobna vlada za vse ukrepe in istotako morajo sedanji vladni možje odgovarjati za — dogodke v južni Afriki. Še več: verodostojna poročila zatrjajo, da je bila kraljica odločno proti tej nesrečni vojni v južni Afriki in da je na posvetovanjih se svojimi svetovalci opetovano izrekala željo, naj bi se ne prelivala kri, vsaj dokler ona živi. Ali to je bila le želja rahločutne žene — kraljica Viktorija, konstitucionalna vladarica, ni mogla in gotovo tudi ni hotela se silo preprečiti, kar sta hotela glavna konstitucionalna činitelja: vlada parlament. Grdi koristolovci a la Chamberlain morajo torej nositi odgovornost za nedolžno kri, ki se preliva v Afriki, za vso nesrečo, ki jo trpi sedaj mal narod, ki ni zakrivil družega, nego da ljubi svojo slobodo — trpi zato, ker mu grabežljive hijene hočejo ugrabiti njega imetje!!

Kraljica Viktorija je nedolžna na tej krvi, na tej brezprimerno činično in brutalni izzvani vojni. A če so jo vendar žalostna poročila iz Afrike tako prestresla, da so potresla nje duševno in telesno zdravje, more to le povisati simpatije sveta do nje, ker to priča, da je dobra vladarica in da ni mogla prenašati, vidé, kako se ves svet se srdom obrača proti nje narodu! Vse kaže torej, da Chamberlain in vsa ta l-pa družba ne bodo imeli na svoji vesti le v Afriki prelite nedolžne krvi, ampak tudi zdravje in brčkone tudi življenje — svoje lastne kraljice!

Tržaške vesti.

Umrla je včeraj na Proseku gospa Antonija Godina, soproga rodoljuba in posestnika Ivana Godine, sestra našega Ivana viteza Nabergerja. Spoštovani rodbini izrekamo svoje sožalje.

Nečuvono!! To, kar se godi sedaj o ljudskem štetju, se mora zdeti neverjetno vsakomur, ki ne pozna bolj natanjko naših tržaških razmer! A ne samo nepoznavalcem razmer, ampak celo oni, ki te razmere poznajo, zmagujejo z glavami, češ, to ni mogoče! Ko prinesemo celo vrsto slučajev, podprtih z imeni in naslovi osleparjenih, bo še le lahko sodil vsakdo, kaj in kako se dela z našo narodnostjo tu ob Adriji!

Na tisoče družin v mestu, ni niti videlo nikake pole za ljudsko štetje! Drugim so sicer pokazali polo, a so se branili pokazati rubriko o občevalnem jeziku! Celu one, ki so si dali spisati dotične pole po organih našega političnega društva, so oiganili na ta način, da so jim ali uničili te pole in napisali druge po svojem ukusu, ali, ako to ni bilo mogoče, so napisane pole vrnili z zahtevo, naj vsakdo spiše pole v laškem ali nemškem jeziku, ker da — slovenskega ne umejo!!! Pol za ljudsko štetje tudi v slovenskem jeziku — ni bilo mogoče udobiti za nobeno ceno in je moral oni, ki je to zahteval, uložiti pisano ulogo na tuk. e. kr. vlado!!!

Danes dne 21. januarja še ni urejeno to uxor-ljudsko štetje in danes še nekateri čakajo slovenskih pol!

Kar se pa dogaja po okolici Trsta in tudi v Istri, to že presega vse meje nezakonitosti!

Ako pa res obstoji še zakon o ljudskem štetju, bo moral marsikateri — slepar drago plačati svojo sleparijo, kar pokaže še le, kako se postopa z Slovani v začetku XX. stoletja! Mi moramo napeti vse sile, da razkrinkamo ves način, po katerem se udušiti naš življenja na tej zemlji!

Ples trgovcev z jes'vinami v Trstu. Podpisani odsek je določil, da priredi letos v dobrodelni namen trgovski ples. Ta ples bo v nedeljo, dne 3. februarja ob 10. uri zvečer v gledišču »Armonia«. Igral bo celi vojaški orkester e. kr. pešpolka št. 97. — Vstopnina 2 K za 1 gospoda (z dvema g.) — Prosi se priti v plesni toileti.

Opomba. Na razpolago gospodom so vse lože in sicer po 8 K v prtiličju, 6 K prvi red, 4 K drugi red, in po 2 K tretji red. Lože se bodo prodavale od danes naprej v kavarni »Commercio«, ulica Caserma, dokler se vse razprodajo; zategadelj se prosí gospode, kateri se mislijo udeležiti plesa, da si jih preskrbe pravočasno.

Vsaki od odseka bo imel na razpolago vstopnice.

Ljudsko štetje pri sv. Jakobu. Dne 14. t. m. je prišel magistratni sluga k družini Prele v ulici del Rivo št. 15.

Ker momentanno nista bila doma ne oče

in ne sin, prašal je oni imenitni gospod s sl. magistrata, — seveda v italijanskem jeziku — gospodinjo stanovanja, kake narodnosti da sta dotični oče in sin. Gospodinja je odgovorila: Sono slavi! Slovenca sta! Nadalje je vprašal, s katero stranko da držita! Ona je odgovorila: Per i slavi! Za Slovence.

On je rekel na to: Jutri pridem zopet in prinesem slovenske pole za ljudsko štetje. To je bilo v sredo dne 15. t. m. A še ga čakamo in mislim, da ga bomo morali čakati, kakor Židje, ki so čakali mesijo in ga čakajo še dandanes.

Na tak način vrše sl. mag. slugi ljudsko štetje pri sv. Jakobu, in sicer pri poštenih slovenskih družinah. Pazite torej, da se ne vjamete v nastavljenе pasti.

Zmage tržaške kamore in e. kr. državni uradniki. Pišejo nam: Da je kamora združila vse svoje človeške in pekleske moči v dosego svojih sramotnih zmag, je na vse zadnje umevno. Saj tiran si niti misliti ne more, da bi tudi drugi ljudje poleg njega zadovoljno živeli! Ali neumevno je, da, naravnost neverjetno je, kako je kamora mogla zbrati pod svoje peroti malone vse e. kr. državne uradnike italijanske narodnosti! Kakor bi mignil, bile so italijanske ovčice, zajemajoče hrano iz državnih jastri, oddaljene od drugih avstrijsko misli čih, ter so napravile toli močno falango: kamori v prid in proti državni misli avstrijski!

Kričoč dokaz so nam bile volitve za II. kolegij! Malo več solidarnosti in edinosti in malo več — avstrijskega duha, pa bi bila zagotovljena zmaga avstrijsko čutečemu kandidatu; tako pa je državno uradništvo v Trstu zastopano po možu, usiljenem od ljudi, ki kar ne morejo čakati dneva, ki naj bi Trst združil z materjo Italijo!

Ali ne dovolj, da so ti e. kr. — italijanski uradniki glasovali prosluli kamori v prid, ampak dali so istej vse svoje moči na razpolago. Dvojica teh uradnikov sta celo svoji imeni posodila tistemu »comitato nazionale«, dočim so drugi direktno in očitno agitirali za kandidate kamore.

Da tudi naša pošta ni zaostala za drugimi e. kr. uradi, to se menda umeje samo po sebi po znanih antecedencijah — Pokornega spomina! Da, tu vlada menda še vedno duh Pokornega. Ni dovolj, da uradniki — zlasti v nekaterih oddelkih pošte — smejo kar odkrito na dan se svojo — ultraliberalnostjo (in uživajo menda za to še potrebne privilegije), dovoljeno jim je tudi za časa volitev pobiranje glasovnic... kaj ne, gospod... Accerboni?! Nič ne dene, da je temu gospodiču — ki nekoliko prerad bruha svojo jezico na svoje podrejenec — le malo kalinov selo na limanice... volja njegova je bila vsakako »dobra«.

Najznačilneje za duh, ki veje med investnimi e. kr. poštarnimi uradniki, je dejstvo, da so nekateri njih dan po izvolitvi Poldeta Mauronerja — po toliki muki, trudu in prestanem strahu, da bi utegnili zmagati avstrijsko misleč kandidat — dajali duška svoji radosti s tem, da so se v uradu objemali in poljubljali!!

Sedaj pa še reči kdo, da ni to diven sad, ki ga je med državnimi uradniki dozorel — primorski zistem!

Kamenje — narodno orožje Nemcev in Lahov. O volitvi za III. kolegij v Trstu so Nemci nabili plakate, ki so pozivali nemške volilce, naj se v volilnem boju postavijo na stran italijanskega naroda, ki stoji na tisti stopinji kulture, kakor nemški narod. No, mi bi privoščili našim nemškim nasprotnikom prav od sreca tisto stopinjo kulture, na kateri stoje naši laški nasprotniki in o kateri pričajo srednjeveške kulturne in socialne razmere zlasti po istrskih mestih! Če so Nemci zadovoljni s takimi vrstniki na stopinji kulture, mi nimamo nič proti temu in jih ne zavidamo ni malo, z izrečnim pridržkom pa, da že raje ostajamo pri svoji — nekulturi. Iz posebne naklonjenosti pa hočemo še tudi konstatirati, da je tudi narodno orožje Nemcev isto, kakor Italijanov, namreč kamenje. Kakor so Italijani, oziroma njih zvesti učenci in slugi, recte slovenski janičarji v Istri, kamenjali slovenske narodne može, tako so Nemci na Koroškem kamenjali slovenske volilce. In sicer se je najnovejši tozadevni slučaj dogodil o občinskih volitvah v Globasnici. Heil in evviva!

Srečna Greta! Za razne cikorijske in cikorijske je bilo oddanih na Greti celih 1600 kron, da so mogli pred volitvami, med in po volitvah — piti in kupovati prodane duše! Sedaj, ko se pa kupček bliža koncu, je na-

vstal prepir med tamošnjo smrdljivo mrhovino! En oddelek gretarske cikorijske, ki je še le na pol prodana, je šel po volitvah na delo, med tem ko je drugi, čisto gnjili oddelek — pil noč in dan! Ko je bilo treba porazdeliti ostale Judeževe groše, je torej nastal prepir, ker so vsi hoteli imeti enake — deleže! Med to častito družbo je tudi neki gretarski čevljar, katerega oče je šel v Ameriko iskat sreče!

Kedaj bo že konec?! Pišejo nam: Minoli četrtek je šla naša okoličanka Štrukel Antonija na tukajšnji e. kr. davkarski urad, da bi jej neko tiskovino (formular D.) dali v slovensko-nemškem jeziku. Odgovorili so jej, naj gre v slovensko društvo — gor pri ljudskem vrtu, da tam udobi take tiskovine! Neki uradnik je še dostavil: O ja, ki vam je rekel, da imamo mi take tiskovine, je — bedak!!!

To je nečuvono, da celo na e. kr. oblastih brijo norce z našim ljudstvom! Proti takim »bedakom« protestujemo najenergičnejše, osobito, ko vemo in smo gotovi, da imajo take tiskovine.

Kdaj bo konec takim — nedostojnostim?!

Od »ščavov« živi in »ščave« — proklinja. Na Belvederju ima svojo drogerijo neki Cumar, ki je baš sedaj za časa volitev stresal svojo 2000-letno — laško jezo nad našim slovenskim ljudstvom. V torek po volitvi je prišel ta mož v bližnjo tobakarno po cigarete in se je izrazil tam: Questi mostri di ščavi i vol venir per forza qua abbasso! — Možu torej ni prav, da prihajajo Slovenci v Trst, da-si živi skoro izključno od Slovencev! To bi gledal ta ultra Italijan, ako bi se ti slovenski kupovalci dogovorili med seboj, da mu podajo — izogibaje se njegove prodajalnice — priliko za razmišljanje, kako bi bilo v Trstu v prvi vrsti za gospoda — Cumarja, ako bi res prišlo do tega, da Slovenci ne bi prihajali v Trst! Mi si že mislimo, kako bi si jih mož nazaj — želel!

Na delu ponesrečil je v soboto 1921. Alojzij Čapotar iz ulice Commerciale št. 7. Delal je na kolodvoru južne železnice ter bil nevarno ranjen. Spravili so ga v tukajšnjo dolnišnico.

Dražbe premičnin. V torek, dne 22. januarja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Giulia 3, obuvala; ulica Cavazeni 4, hišna oprava; ulica Torrente 34, hišna oprava; ulica Ferriera 26, marmor ter kamenite stopnice; ulica Aequedotto 9, oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 7,6, ob 2. uri popoldne 8,7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 769,4. — Danes plima ob — predp. in ob — pop.: oseka ob — predp. in ob — popoldne.

Tržaško podporno in bralno društvo priredi v soboto dne 26. t. m. v lastni dvorani ulica Stadion št. 19, I. n. prvi in dne 16. februarja drugi plesni venček. — Vstopnina za moške 60 st. in za ženske 40 st. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, se tem potom uljudno vabi na obilno udeležbo.

O D B O R.

Pevsko društvo »Slovani« iz Padriča priredi dne 2. februarja pri sv. Ivanu v »Narodnem domu« veliko veselico pod vodstvom svojega pevovodje g. H. Ražna. Na vspredu bo petje, igra, deklamacija in ples; igral bo dober tržaški kvartet. Razpored naznani se pravočasno.

Za »Božičnico« ženske »podružnice« družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: g. Mimbelli 50 K, Furlani 2 K, Zafred 5 K. Hvala prisrčna!

Vesti iz Kranjske.

* Družbi sv. Cirila in Metoda sta od čistega dohodka ob prodaji narodnih užigalic gospoda Perdana v Ljubljani zopet oddala 400 K.

Vesti iz Štajerske.

— Reducirana nemška večina. V Celju so imeli v zadnji volitvi Nemci celih 83 glasov večine. To število pa bo jako skrženo po okolnosti, da se je po volitvi zasledilo celo vrsto nemških volilcev, ki ne plačujejo 4 gld. davka, marveč le po par kron in bodo sedaj vsi ti ovrženi kot neveljavni. Potem še-le se pokaže sramotna večina nemških volilcev.

— Nemško slovekoljubje. »Domovina« piše: Graški občinski svet je dajal dosedaj zavodu, kjer dobivajo revni visokošoleci brezplačno kosilo, po 200 kron na leto. V seji dne 10. t. m. je predlagal občinski svetovalec dr. baron Sternbach, naj se ta svota dovoli le pod pogojem, če se bodo podpirali izključno le nemški visokošoleci. Nemška nestrpnost pa ni pomislila, da so v občinskem svetu tudi možje, katerim še niso sreča za pravico popolnoma otrpnila. Vzdignil se je socijalni demokrat obč. svetnik Resel ter krutega predlagatelja tako le zavrnil.

Mislil sem, da bo g. dr. Sternbach mesto 200 kron predlagal 400 kron, toda ne to, temveč on še imeti, naj bi si samo nemški dijaki tolašili glad. Če bi bil gosp. dr. Sternbach predlagal, da je treba samo nemškim prebivalcem v Gradcu plačevati davke, bi temu pritrtili, a tako jemljejo denar od vsakogar. Oni hočejo, da bi revni dijaki, ker niso njihove narodnosti, stradali ter bili zadržani na štu diranju, a potem jih imenujejo, »manjvredni narod«. (Res je!) To pač ni več narodno čustvo, to je narodna besnost, to je narodna podivjanost! Slovenci smo jako hvaležni g. Reselu in njegovim tovarišem, ki so tako pošteno osramotili nemško-nacijonalno surovost. Taki in ednaki pojavi nestrpnosti proti slovenskim dijakom pa nas naj zdrže v gestu: »Proč od Grada!« Dajte nam slovensko vsenčistiše!

— Nekaznovana nemška nestrpnost. Pod tem naslovom piše celjska »Domovina«:

Volitve so tajne. Vkljub temu je listič »Deutsche Wacht« že naprej grozil, da postavi vsakega Slovence na »pranger«, ki si bo drznil voliti slovenskega kandidata. Državno pravdnitvo je zatisnilo oko nad tako surovo grožnjo. Po volitvi pa je res prinesel nesramni listič imenoma vse — slovenske volilce. Državno pravdnitvo je zatisnilo obe očesi nad izdano uradno tajnostjo. Skakšnim namenom je prinesla »žaba« ta imenik, jasno je vsakomur; naj bi se nemški Celjani primerno maščevali nad slovenskimi obrtniki itd., ki niso zatajili svoje narodnosti. »Domovina« bi s tako očitnim bojkotom nikdar ne prišla srečno mimo državnega pravdnika. Ker pa je bilo dovoljeno Nemcem izdati volilno tajnost, dovoljeno pač mora biti nam ista imena ponoviti. Seveda storimo to brez — namena.

Nato navaja »Domovina« imena onih slov. obrtnikov, trgovcev in gostilničarjev, ki so volili narodno in dalje imena onih, ki so volili z Nemci, katerih imena so pristno slovenska in ki tudi žive izključno od slovenske okolice. Dalje imenuje tudi uradnike slovenske krvi, ki so volili izdajalski. Najbolj značilna na vsej stvari je okolnost, da so Nemci postavili na »pranger« take narodne volilce, ki so pristni slovenski možje. Ta okolnost uprav kričeče ilustruje — moralo štajerskih nemških politikov.

Razne vesti.

80-letna dvojčka. Brata Karl in Rudolf Kristen, lesna trgovca in hišna posestnika v Opavi in rojena dvojčka, sta dne 15. t. m. v polni moči duha in telesa praznovala svoj 80. rojstni dan. O tej priliki sta dobila starčka mnogo čestitk.

Telefon v Srbiji. Minolo soboto so izročili prometu telefonsko zvezo med Beligradom in Nišem. To je prvi interurbanni telefon v Srbiji. Pristojbina za pogovor petih minut znaša 1 dinar.

Zdravniki v Avstriji. Število zdravnikov v Avstriji znaša 10.576. In sicer jih odpada na Nižje Avstrijsko 3054, na Zg. Avstrijsko 368, na Solnograško 114, na Štajersko 674, na Koroško 141, na Kranjsko 99, na Tirolsko in Vorarlbersko 548, na Primorsko 331, na Češko 2563, na Moravsko 881, na Šlezko 223, na Galicijo 1313, na Bukovino 134, na Dalmacijo 131. Glavna mesta paimajo zdravnikov: Dunaj 2443, Lince 53, Solnograd 38, Gradec 256, Celovec 35, Ljubljana 34, Trst 185, Inomost 61, Praga 450, Brno 162, Opava 36, Lvov 243, Črnovice 51 in Zadr 17.

Brzjavna poročila.

Državni zbor sklican.

DUNAJ 21. (K. B.) Jutršnja »Wiener Zeitung« priobči, da je državni zbor sklican za 31. januarja t. l.

Angleška kraljica bolna.

OSBORNE 20. (K. B.) Ob 8. uri zvečer. Kraljica je v agoniji. Vsaki čas je pričakovati katastrofo.

LONDON 20. (K. B.) Cesar Viljelm in vojvoda Connaught sta prispela zvečer semkaj; sprejela sta ju princa Wales, ki se je pripeljal iz Cowes a, in vojvoda York. Cesar se je podal v palačo Buckingham.

LONDON 21. (K. B.) Bulletin, ki so ga o polnoči izdali o zdravju kraljice, pravi: Stanje se je zvečer poslabšalo; kraljica postaja bolj in bolj slaba ter le težko sprejema hrano.

COWES 21. (K. B.) Kraljevska rodovina je zbrana v kraljičini spalnici. Vsaki trenutek pričakujejo katastrofo.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 20. (K. B.) Reuter javlja večer iz Kapstadta: Trije eskadroni johannesburških »mounted rifles« so pri Springsu blizu Johannesburga napadli neko burško prednjo stražo ter jo ujeli. Pozneje so »mounted rifles« odbili močan napad Burrov.

PRETORIJA 19. (K. B.) Reuter javlja: Buri so pri Palmoralu zaplenili železniški vlak, na katerem je bilo razno gradivo.

Zadnja ura.

Popoludne se je na tuk. borzi razširila vest, da je Angleška kraljica umrla ob 9. uri in pol predpoludne.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 18. januarja 1901.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago. Kava. Prošli teden so cene kave kolebale le malo. Brazilski trg je bil prve dni nekoliko medležji, zaključil pa je s poboljškom enega šilinga, ker se je zboljšal brazilski menjalni kurz. Naš trg je bil miren; prometa je bilo malo; cene so se nekoliko popravile. S trga je bilo vzeti 1000 vreč kave Santos od navadne do fine po 41 do 46 K za 50 kg. Dovož je znašal od 11. do 17. jan. 1901: iz Adena 55 fardov kave, iz Port Saída 99 vreč. Na javnih skladiščih se je nahajalo 17.926 q kave.

Sladkor. Prošli teden je bil na vseh važnih trgih miren o skoro nespremenjenih, a nekoliko nižjih cenah. Isto velja glede našega trga.

Promet je bil nekoliko živahnější, ker so tovarnarji dovolili nekaj olajšav.

Za gotovo prevozno blago, vožnine prostvo v Trstu, s škontom 2%:

Centrifugalni pilé . . . . . 26 3/4—27 1/4 K
Melis-pilé . . . . . 27 1/4—27 3/8 „
Concassé . . . . . 27 3/8—28— „
V soleh po 1.80 do 2 kg. 29 3/8—29 1/2 „
Koeke v zabojih po 25

in 50 kg. . . . . 29 1/4—30— „

Za naročbe januar april:

Centrifugalni pilé . . . . . 26 3/4—27 1/4 K
Melis . . . . . 27—27 3/8 K

Iz notranjosti je došlo od 11. jan. do 17. januarja po železnici 60.400 q (proti 75.400 v isti dobi lani).

Zaloga je znašala dne 16. t. m. 119.100 q, od katerih 115.804 q na javnih skladiščih (proti 142.900 in 138.384 q lani).

Žito. Trg trden za vse predmete. Prodalo se je 500 q turščice levantinske po 11 K in 300 q ogrske po 12 K za q.

Zaloga je znašala: 312 q pšenice (112 q na skladiščih) 1930 q turščice (1530 q na skladiščih) in 200 q ovsu.

Bombaž. Položaj trden. Prodalo se je 55 bal Adane po 102 K za q.

Moka. Trg stalen, malo prometa.

Sadje. Agrume: trg medel.

Levantsko sadje. Kalamatske smokve — malo povpraševanja, vendar položaj trden; sultanine: položaj dober; cene na izvirnih trgih so poskočile; v ostalih predmetih nobenega prometa.

Les. Trg medel; zelo malo prometa.

Olje oljkino. Malo dovo a iz Albanije, z Grške in iz levanta; vsled tega se je položaj na našem trgu zboljšal.

Bombažno olje. Tudi minoli teden ni bilo skoro nobenega prometa; cene so nekoliko popočile. Prodalo se je 1100 q v izvirnih barelih po 52 do 60 K.

Slovenska trgovska akademija.

Kranjska trgovska in obrtniška zbornica je v soboto dne 12. januarja na slovesen način praznovala petdesetletnico svojega obstanka in s tem petdesetletnico svojega, res blagoslovljenega delovanja v korist trgovine in obrtnosti na Kranjskem. V proslavo tega jubileja je trgovska in obrtniška zbornica priredila slavnostno sejo, o kateri priobčimo običajno uradno poročilo že v kratkem.

Toda trgovska in obrtniška zbornica se ni zadovoljila samo s tem, da je s prireditvijo slavnostne seje poklicala občinstvu v spomin, kaj je tekom minolega polstoletja že storila koristnega za trgovino in obrtnost v deželi, nego poskrbela je tudi, da ostane ta dan sam v trajnem spominu celi deželi, da se bo s tem dnevom začela nova doba v gospodarskem življenju kranjske dežele.

Trgovska in obrtniška zbornica je v proslavo svoje 50letnice storila več sklepov v povzdigo domačega gospodarstva, mej katerimi zavzema prvo in najvažnejše mesto sklep, da se ustanovi slovenska trgovska akademija v Ljubljani.

Ta sklep je velevažen. Ravno vsled nezadostne strokovne izobrazbe pripadnikov trgovskega stanu se doslej trgovina pri nas ni mogla povzdigniti tako, kakor bi bilo pričakovati vsled lege naše dežele in vsled drugih ugodnih okolščin. Naši trgovci so največ le samouki, premnogo jih je, ki še danes niso zmožni urediti si pravilno knjigovodstvo, katerim so tarife knjige prave knjige skrivnosti, ki časih nimajo niti pojma, kje je kako stvar najbolje kupiti in kje jo je najlaglje prodati, da, ki časih niti kakovost najnavadnejšega blaga ne poznajo, tako da jih vsak količjak premeten človek lahko oslepari.

Lę bodimo odkritosrčni in spoznavajmo sami svoje napake: Sami smo krivi, da naša trgovina ne pride na zeleno vejo, ker nismo skrbeli za dobro strokovno naobrazbo, ampak vso vzgojo trgovskega narasčaja prepustili praktičnim trgovcem in pa tisti klaverni Mahrovi trgovski šoli v Ljubljani, v kateri se učenci niti najpotrebnejšega niso naučili.

Že davno so vsi razumniki v deželi spoznali, da je potrebna višja slovenska trgovska šola, ako se naj naše trgovske razmere na bolje obrnejo. Razni faktorji so se tudi že dlje časa resno in temeljito posvetovali o tej zadevi. Zlasti se je »Trgovska in obrtno društvo za Kranjsko« mnogo bavilo ž njo ter vsestransko pretresalo, kako bi se najhitreje in najlaglje ustanovila trgovska šola, in kakšne vrste naj bi bila.

Naposled se je tega vprašanja lotila naj poklicanejša korporacija v deželi, to je naša trgovska in obrtniška zbornica. Izvolila je poseben odsek, ki je to zadevo v mnogih sejah temeljito pretresal in se končno zjedini na to, da se ustanovi v Ljubljani trgovska akademija, kakoršne so v drugih mestih, na Dunaju, v Pragi, v Trstu in v Gradcu.

Slovenska trgovska akademija se ustanovi še letos. Trgovski zbornici se je namreč posrečilo, pridobiti izvrstnega strokovnjaka, ki prevzame vodstvo in bo učil strokovne predmete ter sestavil tudi potrebne učne knjige.

Učni jezik na trgovski akademiji bo slovensčina. Nekateri predmeti se bodo poučevali tudi v nemškem jeziku, ker je v nas popolno znanje nemškega jezika v trgovskem življenju neizogibno potrebno. Vsled tega se gojenci slovenske trgovske šole v dveh jezikih popolnoma izvežbajo in seveda si pridobijo tudi še znanje drugih, v trgovini potrebnih jezikov.

Če se vse izvrši tako, kakor se namerava, se slovenska trgovska akademija lahko še letos s 1. septembrom otvori. Naravno je, da želimo to iz vsega sreča dobro vedoč, da je s tem storjen velevažen korak v korist trgovine na Kranjskem.

Po »Novicah«

Brzjavni in telefonski promet meseu ca decembra 1900. — Na e kr. brzjavnih postajah poštnege ravnateljstva tržaškega bilo je meseca decembra 1901 in sicer:

na Primorskem:

oddanih 48114
došlih 53831
tranzitujočih 139992

vseh brzjavk 241937

od teh jih odpada na Trst sam:

oddanih 32863
došlih 36367
tranzitujočih 129080

vseh brzjavk 198310

na Kranjskem:

oddanih 8507
došlih 10171
tranzitujočih 15532

vseh brzjavk 34210

Telefonski promet:

V interurbannem telefonskem prometu bilo je pogovorov v istej dobi:

v Trstu 2201
» Opatiji 145
» Pulju 123

» Ljubljani 166

V lokalnem prometu govorilo se je:

» Trstu . . . . . 300000 krat
» Pulju . . . . . 6794 »
» Gorici . . . . . 5983 »
» Opatiji . . . . . 2062 »
» Ljubljani . . . . . 19500 »

Trgovinske vesti.

Budimpešta 19. Pšenica za april K. 7.55 do 7.56 Pšenica za oktober K. 7.64 do 7.65 K. Rž za oktober K. — do — Rž za april K. 7.38 do 7.39 Oves za oktober K. — — Oves za april K. 5.98 do 6.— Koroza za september — do — Koroza za oktober — do — Koroza za maj 1901 K. 5.02 do 5.03

Pšenica: ponudbe zadostne, — povpraševanje močno, ugodneje, trdno Vreme: lepo.

Hamburg 19. Trg za kavo. Santos good average za december 32.—, za mare 32.50 za maj 33.25 za september 33.75 Denar.

Havre 19. Santos good average za december po 50 kg. Fres. 39.—, za aprill po 50 kg Fres. 39.50

Dunajska borza dne 19. januarja.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98.30	98.25
» v srebru	98.15	98.10
Avstrijska renta v zlatu	117.40	117.35
» kronah 4%	98.30	98.30
Kreditne akcije	660—	662.—
London 10 Lsr.	240.45	240.57 1/2
20 mark	23.53	23.53
Napoleoni	19.15	19.15
100 italijanskih lir.	90.60	90.40
Cikiai	11.34	11.34

Javljam slav. občinstvu, da sem odprl

krčmo

v znanem prostoru pri Lovrencu, sedaj »pri Zvezdi« v Sežani. Točil bodem izvrstni teran, vipavec in prosekcar. Za postrežbo bode na razpolago vedno izborna kuhinja po primernih cenah. Dobivajo se tudi vsaki čas spalne sobe, kakor tudi hlevi za živali. Za obilni obisk se priporoča udani

Ivan Lisjak

„pri Zvezdi“ v Sežani.

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavtje se na brod ali železnice brez da bi se za to kaj zaračunae.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke. Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste s največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

levlj. mojster

Dunajska filijalka
Bankne vloge na knjižice s 4%.
 Banka, berzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Br. 233. Pazin, 16. januara 1901.

Oglas natječaja.

U smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 18. marča 1874., otvara se ovim natječaj na mesto

drugoga občinskoga lječnika u Pazinu.

Za ovo lječničko mjesto ustanovljena je godišnja plaća od 2400 kruna, koje će lječnik vući u obrocima i iz zaklada koje će se ustanoviti u ugovoru koji će se snijm sklopiti.

Lječnik će biti dužan služiti kano takov i u mjestnoj občini i na jednom dielu državne željeznice, te lječiti bezplatno siromašne občinske bolesnike i željezničko osoblje; a uz to će morati s drugim občinskim lječnikom kano zdravstveni organ voditi občinsko zdravstveno uređivanje.

Za pohode bolesnih siromaha izvan Pazina i za druga osobita občinska poslanstva nadoknadivati će mu občina putne troškove, a na željeznici uživati će pravo besplatnog putovanja.

Službena pogodba biti će sklopljena za tri godine, a zatim će ostajati valjana samo od godine do godine sve dotle, dok se jedna ili druga stranka neodreče tri mjeseca napried.

Molbe obložene diplomom sveobčega lječništva i svjedočbama dokazujućim poznavanje hrvatskoga (slovenskoga) i italijanskoga jezika, stališ, austrijsko državljanstvo, i drugim eventualnim dokaznicama, imaju biti podnešene podpisanomu do dana 5. februara 1901.

Občinski glavar:

Dr. Šime Kurelić, v. r.

Dražbeni razglas.

V Povirju sezidala se bode nova šolska zgradba sa dvorazredno ljudsko šolo s prevdarjenimi stroški v znesku od 22.595 kron.

Na Barki se bode gradilo novo šolsko poslopje z jednorazrednico s preliminiranimi stroški v znesku od 10.139 kron 60 vin.

Stavbeni načrti, prevdarki stroškov in dražbeni pogoji so v pregled v tukajšnjem uradu ob uradnih urah.

Pismene ponudbe naj se frankirane in postavno kolekovane semkaj pošljejo z 5% varščino v znesku 1229-75 kron za šolsko poslopje v Povirju.

In 5% varščino v znesku 500-98 kron za šolsko poslopje na Barki do najdalje 7. februarja 1901. leta 12 ure dopoldne.

Ustmena dražbena obravnava za ponudbe vrši se potem ravno vmenjenega dne od 2-3 ure popoldne.

Kdor se misli ustmene dražbe vdeležiti mora tudi pred dražbo položiti 5% varščino za vsako zgrablo posebej.

Čkr. okrajni šolski svet,

Sežana 15. januarja 1901.

Predsednik.

Dr. Laharnar.

Zastopnik

za zalogo piva v Sežani in okolici proti varščini 1000 kron se takoj sprejme.

Ponudbe naj se pošljejo na g. Šimon Kukec, pivovarnar v Laškem trgu na spodnjem Štajerskem.

Zaloga pohištva in ogledal RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice sprejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in železnih blagajna, po cenah, da se ni bati konkurence.

P. n. gg. članom „Matiice Hrvatske“.

Čast mi je da upozorim p. n. gg. poverjenike i članove »Matiice Hrvatske«, da će knjige Matičine za godinu 1900. biti doskora gotove i da se iste okusno vezane mogu i ove godine kod mene naručiti.

Vezovi, što sam ih ove godine pripravo za »Matičine« knjige, vrlo su ukusni i originalni, te odgovaraju svim zahtjevima moderne knjigoveške vještine.

Ciene vezova „Matičinih“ knjiga:

1. »Spomen-cviete iz hrvatskih i slovenskih dubrava«	2	kruna	—	filira
2. HOIĆ: »Slike iz zemljopisa«. Knjiga V. Dio drugi	1	..	40	..
3. VALLA: »Poviest novoga vieka« II. (Svj. povj. IX—X.)	1	..	20	..
4. ŠENOVA: »Sabrane pripoviesti.« Svezak VI	—	..	80	..
5. ORZESKO: »Pripoviesti«. (Slav. knjiž. VIII)	—	..	80	..
6. MULABDIĆ: »Na obali Bosne«	—	..	60	..
7. CAR: »Pusto ognjiste«	—	..	60	..

Ukupno 7 kruna 40 filira

Knjižnica za klasičnu starinu:

MUSIC: »Povjest grčke književnosti«. Dio drugi . . . . . — kruna 80 filira

Pošto mi je slavni odbor »Matiice Hrvatske« i ove godine povjerio odpremu »Matičinih« knjiga, to se vezane knjige mogu **jedino kod mene naručiti** te ću ih ja zajedno s ostalim knjigama priposlati p. n. gg. poverjenicima »Matiice Hrvatske«.

Umoljavam najljubljive ovim putom p. n. gg. članove, da mi što prije izvole priposlati svoju **cienjenu naručbu** kao i **pripadajuću svotu poštanskom doznačnicom**, jer inače neću moći efektuirati naručbe.

U Zagrebu, mjeseca siječnja 1901.

Ivan Schneider

knjigoveža „Matiice Hrvatske“.

Frankopanska ulica broj 4.

Ivan Semulič

TRST - ul. Beledere št. 33. - TRST

prporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tadi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstnega pohištva najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.

Vdobjiva se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10. priporoča

pristna bela in črna vina iz vi-pavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po željezni na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Tovarna

zn lesene izdelke na vodno moč v gozdnatem kraju na Kranjskem blizo železniške postaje, se prodaja pod jako ngodnimi pogoji.

Ponudbe naj se pošljejo pod: „Lesni obrt“ Ljubljana, poste restante.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanja objava 30 nvč.

V Trstu.

Inženjer Živic se priporoča svojim rojakom želeč, da ne bi nosili dobičkov našim nasprotnikom, kateri nas hočejo uničiti.

Prosi torej obrniti se za nakup strojev in tehničnih predmetov do njegove, stare, poštene, slovenske tvrdke.

Schivitz e Compⁱ, Trst ulica Zonta št. 5. pri novem sv. Antonu.

Krojač,

Anton Jerič, krojač v ulici Torrente št. 34, I n, se priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno pa častiljivi duhovščini.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquadotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Krčme.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 [Corso filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (rettine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarn „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenje istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča. Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koji razumil v krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izbornu zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnistvom ter slavnemu občinstvu.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal stolic za jedilne sobe, blazin s različnimi tapacijam in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsoto stroko spadajočih de Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% obrestovanjen do dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjic najkulantneje Borzna naročila.